

SPRAWOZDANIE z wyjazdu technicznego do Kanału Żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną w dniu 15 września 2023

r.

Zarząd Oddziału Toruńskiego SEP, przy współudziale Koła Terenowego nr 1, a w szczególności kol. Romana Pietrzaka, zorganizował wyjazd techniczny do Kanału Żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną dla członków SEP oraz osób towarzyszących.

Z zaproszenia do wyjazdu skorzystało 30 osób z kół: Apator, Elana, Energa, Koła Terenowego nr 1, Koła Terenowego nr 2 z Grudziądza oraz Koła ZST z Grudziądza.

W programie wyjazdu, oprócz aspektów technicznych było również zaplanowane zwiedzanie Muzeum Obozu Koncentracyjnego Stutthof w Sztutowie. Pierwsi więźniowie zostali przetransportowani do Obozu już 2 września 1939 roku, a byli to przedstawiciele duchowieństwa, nauczycieli, członków Związku Zachodniego oraz Ligi Morskiej i Kolonialnej, polskich stronnictw i partii politycznych, urzędników oraz zaangażowani w działania na rzecz polskości na terenie Wolnego Miasta Gdańsk i Pomorza Gdańskiego. Łącznie pierwszy transport liczył ok. 150 osób. **9 maja 1945 r.** skończyła się trwająca 2077 dni historia obozu Stutthof. Przez prawie sześć lat przez to miejsce przeszło 110 tysięcy ludzi z 28 krajów, z czego 65 tysięcy zginęło w wyniku masowych egzekucji, głodu, nieludzkich warunków życia, chorób i niewolniczej pracy.

Zwiedzanie Obozu rozpoczęliśmy od Bramy Śmierci i przechodząc z przewodnikiem przez poszczególne pomieszczenia Baraku Kobiecego, udaliśmy się do miejsca, gdzie znajduje się Komora Gazowa oraz Krematorium. Przed piecami w Krematorium, minutą ciszy uczciliśmy pamięć bestialsko pomordowanych więźniów. Zwiedzanie tego miejsca zrobiło na nas ogromne, przynębiające wrażenie i opuszczaliśmy teren Obozu poruszeni tym, co zobaczyliśmy.

Po zwiedzaniu Obozu udaliśmy się do autokaru i pojechaliśmy w kierunku Mierzei Wiślanej, gdzie na terenie Portu „Nowy Świat” czekali na nas pracownicy Kapitanatu.

Głównym celem wyjazdu było zapoznanie się z techniczną stroną działania Kanału Żeglugowego, co w znakomity sposób przedstawili nam oprowadzający nas pracownicy Kapitanatu. A więc zwiedziliśmy obie maszynownie mostów zwodzonych: północnego i południowego, maszynownie śluz oraz serce sterowania mostami i śluzami, czyli Centrum Dyspozytorskie.

Głównym celem wybudowanych śluz nie jest wyrównywanie poziomów wody między Zatoką Gdańską a Zalewem Wiślanym, bo różnica ta wynosi od -1,3 m do 0, a niedopuszczenie do wymieszania się wód Bałtyku i Zalewu Wiślanego ze względu na zasolenie Bałtyku. Całkowita długość drogi wodnej z Zatoki Gdańskiej przez Zalew Wiślany do Elbląga to prawie 23 km, w tym samo przejście przez Zalew Wiślany liczy nieco ponad 10 km, na rzece Elbląg – także ponad 10

km; pozostałe ok. 2,5 km to odcinek, na który złożą się śluza i port zewnętrzny oraz stanowisko postojowe.

Całe sterowanie otwieraniem i zamykaniem mostów oraz śluz oparte jest na zasilaczach hydraulicznych HPU sterowanych z układów automatycznej regulacji zlokalizowanych w szafach sterowniczych. Sam napęd oparty jest na trójfazowych silnikach elektrycznych o mocy 15 i 18 kW.

Sercem Kanału Żeglugowego jest Centrum Dyspozytorskie, które działa przez całą dobę, a obsługa w zasadzie swoje czynności ogranicza do monitoringu działania systemu sterowania. Całość odbywa się automatycznie. Aktualnie proces sterowania mostami i śluzami jest tak zaprogramowany, że w ciągu doby 8 razy następuje otwarcie śluz i droga wodna między Bałtykiem a Zalewem Wiślanym.

Po zakończeniu zwiedzania Portu Nowy Świat udaliśmy się do urokliwej miejscowości Piaski – ostatnia miejscowość na Mierzei na terytorium Polski, gdzie zjedliśmy wspólny obiad. Po chwili czasu wolnego i spacerze po Piaskach udaliśmy się w drogę powrotną do Torunia, po drodze zatrzymując się jeszcze w Kątach Rybackich, gdzie uczestnicy wyjazdu zaopatrzyli się w smaczne ryby świeże i wędzone, prosto od rybaka.

W godzinach wieczornych, zadowoleni, pełni wrażeń i bogatsi w wiedzę nt. działania Kanału Żeglugowego przez Mierzeję, wróciliśmy szczęśliwie do Torunia.

Uczestnicy wyjazdu wyrazili chęć uczestnictwa w kolejnych, tego typu wyjazdach technicznych, połączonych z aspektami turystycznymi, organizowanymi przez Oddział Toruński SEP.

*Opracował: Marek Wyżlic
Wiceprezes Oddziału Toruńskiego SEP*

